

Tredje internationella konferensen i Havanna

För en värld i jämvikt

Ola Nilsson

I år 2013 är det 160 år sedan Kubas nationalhjärte, José Martí föddes. Med anledning av detta arrangerades den Tredje internationella konferensen "För en värld i jämvikt" mellan den 28 och 30 januari för att högtidligt hålla minnet av José Martí, men framför allt levandegöra hans livsgärning och diskutera hans betydelse idag.

Dessa konferenser "För en värld i jämvikt" började arrangeras 2003 med anledning av 150 års minnet av Martí's födelse och ansvarig för arrangemanget då liksom nu var den relativt nybildade organisationen Kulturföreningen José Martí och Centrum för martianska studier som leds av revolutionsveteranen, f.d. kulturministern Armando Hart Dávalos. De organiseras också i samarbete med Unesco.

Begreppet "jämvikt" är i allra högsta grad inspirerat av Martí och refererar till hans strävan efter jämvikt mellan

länder, i internationella relationer, inom ekonomin, mellan människa och natur och mellan individer.

Största konferensen hittills

Årets konferens var den i särklass största och överträffade vida organisatörernas förväntningar såväl vad gäller internationella deltagare som inhemska. Av förväntade 350 internationella deltagare kom över 700 från över 40 länder och antalet kubanska deltagare var också det dubbelt så stort som förväntat med över 1100 personer. Havannas kongresscenter, där konferensen hölls, myllrade av människor och köerna var långa till många av de mest populära konferenserna och seminarierna och fler rockader fick göras i programmet för att kunna klara allt. Konferensen var också tillfället då Unesco delade ut sin José Martí-utmärkelse för internationell solidaritet, som i år gick till den brasilianske befrielsesteologen Frei Betto och ALBA-ländernas kulturpris som bland andra gick till grundaren av Kubas nationalbalett, Alicia Alonso.

TVå svenskar

För Sveriges närvaro i programmet stod René Vázquez Díaz som talade om den svenska konstnären Herman Norrman som målade det enda porträttet av José Martí när de båda levde i New York. Från Sverige deltog också Gábor Tiroler som talade om Harald Edelstam, den svenska ambassadör som i Chile räddade många hundra latinamerikaner undan Pinochets militärkupp.

Nivån på seminarierna var hög och trots den enorma bredden av föredragshållare och inledare som skulle samsas under de olika spåren upplevdes sällan kopplingen till Martí eller konferensens övergripande jämviktstema som krystad eller irrelevant. Förvånansvärt få som hade inledningar uppehöll sig vid Martí's historiska gärning eller till nostalgiska tillbakablickar, utan fokuset låg på en modern och aktuell Martí vars idéer, ideal och betydelse

forts sid 24

forts från sid 23

alltjämt äger giltighet. Denne Martí fanns närvarande i de pedagogiska konferenserna om värdegrundsfrågor, i miljöseminarierna om global hållbar utveckling och de geopolitiska samtalen om kriget mot drogerna.

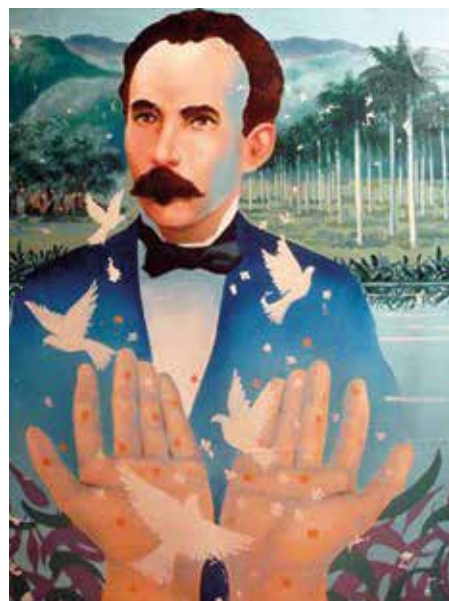
Ignacio Ramonet drog mest publik

De största och mest välbesökta konferenserna var utan tvekan Ignacio Ramonets om digital journalistik, Fernando Morais och Ricardo Alarcóns om De Fem kubanska antiterroristerna och den f.d. brasilianske presidenten Lulas föredrag. Men även om det kan låta simpelt, med alla enskilt stora seminarier med globala personligheter i åtanke, skulle jag vilja säga att det mest intressanta med konferensen var utan tvekan att man på ett så otroligt konsekvent och tydligt sätt lyckades leva upp till det sammanfattande temat för aktiviteten. Alla teman, konferenser, seminarier, möten och korridorsamtal genomströmdes av jakten på jämvikt, jämlikhet och solidaritet. Från det minsta seminariet om kampen mot gruvexpansionen i Amazonas och för kvinnlig författarskap i Colombia, till de tusenhövdade konferenserna med före detta presidenter och regeringschefer, kunde man inte bara höra utan nästan inpå skinnet känna Martí's närvaro.

Eusebio Leal avslutade med Martí-cita

På något mystiskt sätt, som jag tror att man bara kan uppleva på Kuba, uppstod också i praktiken en jämvikt på konferensen mellan deltagare och organisatörer; mellan studenter, aktivister, kulturarbetare, intellektuella och makthavare. Det var nästan surrealistiskt att se hur kulturministrar, vicepresidenter, Unescofunktionärer och nobelpristagare deltog i seminariediskussioner, strosade mellan aktiviteter och samtalade med studenter, miljöaktivister, arbetare och akademiker på ett sätt som präglades av ömsesidig respekt och kamratskap. Det kan knappast sammanfattas med bättre ord än de som Eusebio Leal använde när han avslutade konferensen:

För dig som har fullbordat ditt livsverk som vår lärare finns i sanning inte döden.

Ungdomens forum diskuterade världsläget utifrån Martí's helhets- och jämviktsideal. Foto Roberto Ruiz